

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15Ps/25/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624204691
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6624204691.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou v právnej veci osoby, o spôsobilosti na právne úkony ktorej sa koná: A. B. C., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E., zastúpený procesným opatrovníkom: F. C., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E., za účasti navrhovateľa a navrhnutého opatrovníka: G. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E., zast.: F. A. H., advokát, so sídlom advokátskej kancelárie I. J. X, XXX XX E., o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. O b m e d z u j e sa spôsobilosť na právne úkony A. B. C., narodeného XX.XX.XXXX tak, n e m ô ž e:
- samostatne hospodáriť s finančnými prostriedkami v sume prevyšujúcimi sumu 50,- Eur mesačne,
- samostatne preberať dôchodok a iné peňažné dávky zo sociálneho poistenia a štátne sociálne dávky, prípadne iné dávky,
- samostatne rozhodovať o prevode, kúpe alebo predaji hnutelného a nehnuteľného majetku v akejkoľvek hodnote,
- samostatne uzatvárať zmluvy a dohody, ktoré by ho zaväzovali k plneniu finančných eventuálne materiálnych povinností, spisovať závet, uplatňovať volebné právo,
- samostatne vykonávať administratívne úkony, ktoré si vyžadujú kontakt s úradmi, súdmi a orgánmi štátnej a verejnej správy, finančnými a bankovými inštitúciami, vrátane rozhodovania o mieste trvalého alebo prechodného bydliska, preberania poštových zásielok,
- samostatne konať pri zaistení zdravotnej starostlivosti, liečebnej spolupráce, vrátane rozhodovania o potrebe, spôsobe, čase a mieste liečby, jeho hospitalizácii, rozhodovania o vstupe a výstupe do a zo zdravotníckeho zariadenia, poskytovania informovaného súhlasu k zdravotnej starostlivosti,
- samostatne konať pri poskytovaní sociálnych služieb, vrátane rozhodovania o umiestnení, vstupe a výstupe do a zo zariadenia sociálnych služieb,
- samostatne konať a vykonávať právne úkony pred orgánmi činnými v trestnom konaní, aj v občianskoprávnom konaní.

II. Súd u s t a n o v u j e G. C., narodenú XX.XX.XXXX za opatrovníčku spôsobilosti na právne úkony obmedzeného A. B. C., narodeného XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať spôsobilosti na právne úkony obmedzeného A. B. C., narodeného XX.XX.XXXX pri právnych úkonoch, na ktoré bola jeho spôsobilosť obmedzená, a to tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových a iných právach.

III. Opatrovníčka je o p r á v n e n á hospodáriť s finančnými prostriedkami a majetkom opatrovanca v rozsahu bežnej správy majetku. V podstatných veciach potrebuje súhlas súdu.

IV. Opatrovníčka je p o v i n n á najmenej dvakrát ročne, vždy k 30.06. a k 31.12. príslušného kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie, predkladať súdu správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie je opatrovníčka p o v i n n á do dvoch mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

V. Trovy dôkazu platí štát.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka – matka osoby, o spôsobilosti na právne úkony ktorej sa koná - sa podaným návrh domáhala obmedzenia spôsobilosti na právne úkony A. B. C., narodeného XX.XX.XXXX z dôvodu, že jej syn podľa lekárskeho správ, ktoré priložila k návrhu, trpí od narodenia po súčasnosť ťažkým zdravotným postihnutím, genetickou poruchou nazývanou autizmus, ku ktorej sa pridružujú aj ďalšie ochorenia zhoršujúce jeho zdravotný stav. Má diagnostikovanú cystu na mozgu a epilepsiu, jedenkrát do mesiaca máva slabšie záchvaty a nie je schopný verbálnej komunikácie, v dôsledku čoho nie je samostatný. Vždy bol odkázaný na pomoc - matky 24 hodín denne, ktorá sa o neho celý život stará. Sprevádza ho k lekárovi, nakoľko sám nevie opísať svoje zdravotné ťažkosti a nevie aké lieky a v akom čase má brať. Rovnako administratívne záležitosti, ako je vybavenie sociálnej dávky alebo predĺženie dokladov či narábanie s financiami, nie je posudzovaný schopný sám pochopiť a realizovať. V dôsledku svojich zdravotných ťažkostí je celoživotne odkázaný na pomoc iných. Navštevuje v pracovných dňoch v trvaní 4 hodiny denne špeciálnu základnú školu na adrese K. L. XX, J. E.. Návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony odporučil matke podať ošetrojúci lekár vzhľadom na jeho zdravotný stav a diagnózu detský autizmus, ktorý trvá celý život a nie je reálna možnosť jeho zlepšenia. Navrhovateľka podala predmetný návrh najmä z dôvodu dosiahnutia plnoletosti jej syna, a teda už nebude môcť ho zastupovať ako zákonný zástupca pri vybavovaní všetkých potrebných záležitostí vo vzťahu k úradom. Spolu s návrhom predložila navrhovateľka aj lekársku správu a rodný list posudzovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhovateľka navrhla, aby Okresný súd Lučenec obmedzil spôsobilosť na právne úkony A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E. tak, že nemôže rozhodovať o majetkovo-právnych záležitostiach, a to najmä uzatváranie zmlúv o prevode majetku, nakladať s hnutelnými a nehnuteľnými vecami, uzatváranie zmlúv o pôžičke, úverové zmluvy, darovacie zmluvy, zámenné zmluvy, záložné zmluvy, zmluvy o zriadení vecného bremena, uzatvárať dohody v dedičskom konaní, spísať závet, menovaný nie je spôsobilý preberať doporučené listové zásielky a reagovať na tieto zásielky (oznámenia, rozhodnutia alebo výzvy súdu, orgánov štátnej správy a samosprávy), vykonávať administratívne úkony vyžadujúce si kontakt s úradmi, rozhodovať o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a o spôsobe liečby, rozhodovať o príp. umiestnení v zariadení sociálnej starostlivosti a nakladať s finančnými prostriedkami presahujúcimi sumu 50,- Eur mesačne. Zároveň aby ustanovil A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E. za opatrovníka G. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E., ktorá bude zastupovať obmedzeného spôsobilosti na právne úkony A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E. v rozsahu obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony.

2. Súdny znalec G. K. H., na základe uznesenia Okresného súdu Lučenec č. k. 15Ps/25/2024-39 zo dňa 09.12.2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2024, vypracovala písomný Znalecký posudok č. 34/2025, ktorý doručila súdu dňa 07.05.2025. Zo záveru znaleckého posudku vyplýva, že znalec u posudzovaného A. B. C. psychiatrickým vyšetrením a z objektívneho psychiatrického nálezu dospel k diagnostickému záveru: Pervazívna vývinová porucha – atypický autizmus, zároveň sú jeho globálne intelektovo-pamäťové schopnosti znížené do pásma stredne ťažkej mentálnej zaostalosti. A autizmus aj mentálnu zaostalosť sú duševné poruchy trvalé, aktuálne dostupnými liečebnými metódami prakticky neovplyviteľné. Posudzovaný sa nevie hodnotne, so znalosťou súvislostí orientovať ani bežných realitách a životných situáciách, je odkázaný na pomoc druhej zdravej osoby aj pri zabezpečovaní základných životných potrieb. Nie je schopný organizovať si svoj život, samostatne si zaistiť svoje základné životné potreby a hájiť svoje osobné záujmy. Z psychiatrického hľadiska znalkyňa doporučila obmedziť spôsobilosť na právne úkony posudzovaného v oblasti samostatného hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami, preberania dôchodku a peňažných dávok zo sociálneho poistenia a štátnych sociálnych dávok, majetkovoprávných rozhodnutí ako je prevod, kúpa či predaj hnutelného aj nehnuteľného majetku akékoľvek hodnoty, uzatváranie zmlúv a dohôd, ktoré by ho zaväzoval k plneniu finančných alebo materiálových povinností, vykonávania právnych úkonov, ktoré si vyžadujú kontakt s úradmi, súdmi a inými orgánmi verejnej správy, vrátane rozhodovania o mieste trvalého alebo prechodného bydliska, vykonávania právnych úkonov týkajúcich sa poskytovania zdravotnej starostlivosti posudzovaného, vrátane rozhodovania o potrebe, spôsobe,

čase a mieste liečby, jeho hospitalizácii, rozhodovania o vstupe a výstupe zo zdravotníckeho zariadenia, poskytovania informovaného súhlasu zdravotnej starostlivosti, vykonávania právnych úkonov týkajúcich sa poskytovania Sociálnych služieb, vrátane rozhodovania o umiestnení, vstupe a výstupe z Domova sociálnych služieb, vykonávania právnych úkonov pred orgánmi činnými v trestnom konaní aj občianskoprávnom konaní.

Posudzovaný nie je schopný samostatnej existencie, je schopný fungovania v chránenom prostredí, so zabezpečením základných životných potrieb. Je nesamostatný, nedokáže sa o seba postarať, potrebuje usmernenie a dohľad pri všetkých samoobslužných úkonoch ako je stravovanie, vyprázdňovanie, osobná hygiena a obliekanie. Je odkázaný na pomoc a opateru inej zdravej osoby aj pri orientácii a sociálnych interakciách. Vyžaduje pomoc aj pri zabezpečení zdravotnej starostlivosti, vrátane dodržiavania doporučeného liečebného režimu, taktiež aj sociálnej starostlivosti.

Posudzovaný nie je spôsobilý nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, disponovať finančnými prostriedkami a majetkovými hodnotami, nepozná slovenskú menu ani skutočnú hodnotu peňazí, nemá prehľad o cenách služieb ani bežných potravín eventuálne iného tovaru, nenakupuje, nemá prehľad o mesačných nákladoch v spojitosti s chodom domácnosti.

Autizmus okrem iného znamená narušenú schopnosť sociálnych interakcií, poruchu sociálnej adaptability, teda aj neschopnosť pochopiť komplexné koncepcie alebo situácie a náležite sa im prispôbiť. Posudzovaný je silne závislý na rutinných aktivitách, akékoľvek narušenie jeho ustanoveného režimu spôsobuje silné emocionálne kolísanie. Minulosti sa u posudzovaného prejavovali výrazné ťažkosti s prispôbením sa novým situáciám a zmenám a opakovane dochádzalo k silným stresovým reakciám, neprispôsobivému správaniu a zhoršeniu jeho psychického ale aj zdravotného stavu, preto znalkyňa nedoporučila výsluch posudzovaného na pojednávaní.

3. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 25.06.2025. Na pojednávaní bol osobne prítomný právny zástupca navrhovateľky a znalec, navrhovateľka ako navrhnutý opatrovník ani procesný opatrovník sa pojednávania nezúčastnili, svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili na vzhľadnutí posudzovaného v ich domácnosti, a to potrebou zabezpečiť posudzovanému starostlivosť. Posudzovaný A. B. C. bol konajúcim sudcom vzhľadnutý dňa 16.06.2025, o priebehu vzhľadnutia bola spísaná zápisnica (č. I. 72).

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomného účastníka konania, výsluchom znalca, prečítaním návrhu na začatie konania spolu s priloženými listinnými dôkazmi, znaleckého posudku číslo 34/2025, zápisnice o vzhľadnutí a vyjadrenia navrhovateľa.

5. Navrhovateľka prostredníctvom právneho zástupcu zotrvala na dôvodoch uvedených v podanom návrhu, ako aj na návrhu, aby bola A. B. C. v prípade obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony ustanovená za opatrovníka. Zároveň žiadala napriek odporučeniu znalca obmedziť spôsobilosť posudzovaného v časti nakladania s finančnými prostriedkami len v sume prevyšujúcej 50,-Eur mesačne.

6. Znalec v rámci jeho výsluchu vykonanom na pojednávaní zotrval na záveroch podaného znaleckého posudku, pokiaľ ide o nakladanie s finančnými prostriedkami, poukázal na obsah znaleckého posudku, a to na skutočnosť, že posudzovaný nepozná slovenskú menu ani skutočnú hodnotu peňazí, nemá prehľad o cenách služieb ani bežných potravín eventuálne iného tovaru, nenakupuje, ale rozhodnutie v predmetnej časti ponechal na rozhodnutie súdu.

7. Vzhľadnutím osoby, o spôsobilosti na právne úkony ktorej sa koná, A. B. C. bolo zistené, že tento počas vzhľadnutia nevenoval pozornosť prítomnosti sudcu na vzhľadnutí, so vzhľadajúcim sudcom ťakmer vôbec komunikoval (zamával na pozdrav), nemal záujem ani zisťovať dôvod prítomnosti neznámej osoby v domácnosti.

8. Pri vzhľadnutí matka posudzovaného (navrhnutý opatrovník) poskytla vzhľadajúcemu sudcovi informácie o bežných prejavoch správania sa posudzovaného a o jeho dennom režime. Zároveň oboznámila sudcu, že jej účasť na pojednávaní je problematická z dôvodu potreby opatrovania posudzovaného. Preto na vzhľadnutí bol navrhnutému opatrovníkovi na základe podaného znaleckého posudku oznámený dôvodný rozsah obmedzenia spôsobilosti na právne úkony posudzovaného a oznámený rozsah opatrovníckych práv a povinností, ktorým navrhnutá opatrovníčka porozumela

a súhlasila s ustanovením za opatrovníka posudzovaného pre prípad obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony.

9. Podľa § 231 písm. a/ Civilného mimosporového poriadku, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

10. Podľa § 236 Civilného mimosporového poriadku, účastníkmi konania o spôsobilosti na právne úkony sú navrhovateľ a ten, o koho spôsobilosti na právne úkony sa koná.

11. Podľa § 239 a § 240 Civilného mimosporového poriadku, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu. Súd ustanoví procesného opatrovníka tomu, o koho spôsobilosti sa koná, ak nemá zákonného zástupcu.

12. Podľa § 244 Civilného mimosporového poriadku, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

13. Podľa § 243 ods. 1, 2 a 3 Civilného mimosporového poriadku, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadne. Ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vyslúchne ju súd vždy.

14. Podľa § 10 ods. 1, 3 zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník, ďalej "OZ"), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

15. Súd po všetkých vykonaných dôkazoch – oboznámení sa so závermi znaleckého posudku č. 34/2025, výsluchu znalca G. K. H., vzhľadnutím A. B. C. dospel k záveru, že v prípade posudzovaného je dôvodné obmedziť jeho spôsobilosť na právne úkony v takom rozsahu, ako vyplýva z výroku I. tohto rozsudku. Vykonaným znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že u posudzovaného A. B. C. je prítomné závažné duševné ochorenie – Pervazívna vývinová porucha – atypický autizmus a mentálna zaostalosť stredne ťažkého stupňa, ktorá duševná porucha je trvalá, liečebnými metódami neovplyvniteľná. Preto súd dospel k záveru, že u posudzovaného je dôvodné obmedziť jeho spôsobilosť na právne úkony v rozsahu doporučenom znalcom v znaleckom posudku č. 34/2025 tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku s korekciou pokiaľ ide o nakladanie s finančnými prostriedkami, a to na základe výslovnej žiadosti navrhovateľky, aby posudzovanému bola zachovaná možnosť nakladať s malou finančnou čiastkou. Súd vyhovel žiadosti navrhovateľa a ponechal obmedzenému spôsobilosti na právne úkony možnosť nakladať s malou finančnou čiastkou (sumou 50,-Eur mesačne) aj napriek tomu, že je zrejmé, že aj prípadná platba bude realizovaná pod dohľadom a za súčinnosti opatrovníka alebo inej zodpovednej fyzickej osoby.

16. Podľa § 248 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

17. Súd v konaní ustanovil obmedzenému spôsobilosti na právne úkony A. B. C. za opatrovníka jeho matku G. C., narodenú XX.XX.XXXX v súlade s § 248 CMP, nakoľko mal za to, že ustanovený opatrovník bude vykonávať funkciu opatrovníka v záujme opatrovanca (syna A. B. C.). Ustanovený opatrovník bol počas vzhľadnutia posudzovaného oboznámený rozsahom opatrovníckych povinností, týmto porozumel a s ustanovením za opatrovníka svojho syna v prípade obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony súhlasil. Rovnako s ustanovením G. C. za opatrovníka A. B. C. vyjadril počas vzhľadnutia súhlas aj procesný opatrovník.

18. Podľa § 275 Civilného mimosporového poriadku, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

19. Podľa § 276 Civilného mimosporového poriadku, súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

20. Podľa § 277 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka. Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

21. V konaní vznikli trovy s podaním písomného znaleckého posudku o duševnom stave, vypracovaným znalcom z odboru zdravotníctvo - odbor psychiatria G. K. H.. Podľa § 251 Civilného mimosporového poriadku tieto trovy platí štát.

22. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd účastníkom konania nárok na náhradu trov nepriznal a ani Slovenskej republike, v zmysle § 251 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, I. C. XX, 974 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.